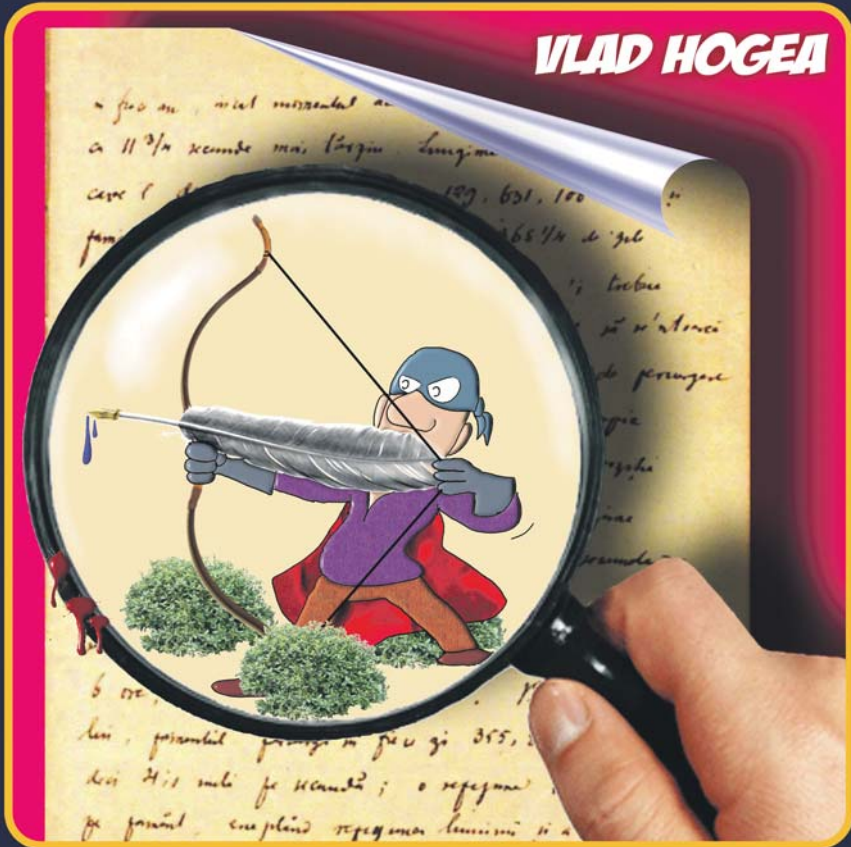

VLAD HOGEA

CAPODOPERE ALE PAMFLETULUI ROMÂNESC

business
ADVISER

Hipermarket Imobiliar

-MAI LASĂ-MA PUȚIN!

**OFERTELE ȘI ANUNȚURILE ÎMOBILIARE
PROVENITE EXCLUSIV DE LA PROPRIETARI
TE ATRAG TOT MAI MULT!**

VLAD HOGEA

**CAPODOPERE
ALE PAMFLETULUI
ROMÂNESC**

VLAD HOGEA este director general al MEDIA BLOC - INTEGRATOR DE PUBLICITATE: OUTDOOR, INDOOR, GRUP DE PRESĂ („NASTRATIN“, „BUSINESS ADVISER“, „BUSINESS POINT“, „ANUNȚ EXCLUSIV“), EDITURĂ; doctor în Istorie - cu o teză

despre „Relațiile româno-germane (1940-1944), reflectate în documentele din Arhiva M.A.E. al României“, expert în Comunicare și Relații Publice, lector universitar, om politic (membru al Partidului Conservator), autor de cărți („Europa Secretă“ – Ed. Business Adviser, 2011; „Vitrării Tricolore“ – Ed. Business Adviser, 2010; „Națiunea, eterna iubire...“ – Ed. Samizdat, 2005; „Dictatura nulităților“ – Ed. Samizdat, 2005; „Antologia pamfletului românesc“ – 2 vol., Ed. Samizdat, 2005; „Istoria Senatului României“ – coautor, R. A. Monitorul Oficial, 2004 etc.), studii istorice, juridice și de politologie, articole, eseuri, interviuri, fotoreportaje. Din februarie 2010, este realizatorul și prezentatorul emisiunii „Filmul sau Viața?“, la Antena 2. A fost deputat în Parlamentul României (2000-2008), observator la Parlamentul European (2005-2006), avocat în Baroul Iași (1999-2009).

CAPODOPERE ALE PAMFLETULUI ROMÂNESC

business
Editura: **ADVISER**, 2011

ISBN: 978-606-92913-0-6

Coperta: Dr. Tees & Mihai Matei

Îngrijirea ediției: drd. Claudia Daniliuc

Corectură: Raluca Iosifidis

DTP: Omni Press & Design (www.opd.ro)

Toate drepturile asupra ediției aparțin autorului. Nu este permisă reproducerea parțială sau integrală fără acordul prealabil al deținătorului.

CUPRINS

Cuvânt înainte	pg. 6
Nicolaus Olahus , „Împotriva unui bârfitor“	pg. 10
Ion Heliade Rădulescu , „Ingratul“	pg. 12
Manifest pașoptist	pg. 15
Ion Ghica , „Din vremea lui Caragea“	pg. 18
C. A. Rosetti , „A doua epistolă către Barbu Dimitrie Știrbey“ ..	pg. 21
Vasile Alecsandri , „Unor critici“	pg. 23
Nicolae Filimon , „Ciocoi vechi și noi sau Ce naște din pisică, șoarici mănâncă“	pg. 25
Bogdan Petriceicu Hasdeu , „Complotul bubei“	pg. 29
Mihai Eminescu , „Doina“	pg. 35
Ion Luca Caragiale , „O lichea“	pg. 37
Alexandru Vlahuță , „Auri sacra fames“	pg. 40
George Coșbuc , „Noi vrem pământ!“	pg. 43
Nicolae Iorga , „Dumnezeu să-i ierte“	pg. 46
Radu D. Rosetti , „Un Mecena escroc“	pg. 47
N. D. Cocea , „Regele, complice al asasinilor. Palatul, gazdă de hoți.“	pg. 54
Tudor Arghezi , „Baroane“	pg. 56
Eugen Lovinescu , „Alexe Procopovici sau Omul care n-a scris nimic“	pg. 58
Mateiu Caragiale , „Trântorul“	pg. 63
Victor Eftimiu , „Unui autor dramatic“	pg. 64
Pamfil Șeicaru , „Scrisoare deschisă lui Mihail Sadoveanu“ ..	pg. 67
Ion Vinea , „Porcul în capcană“	pg. 74
George Călinescu , „Frigmania și Bovenia“	pg. 76
Zaharia Stancu , „Strunga putredul“	pg. 79
Petre Pandrea , „Argetoianu“	pg. 82
Mircea Eliade , „Elogiul compromiterii“	pg. 84
Emil Cioran , „Schimbarea la față a României“	pg. 88
Eugen Barbu , „Gorila mironosită“	pg. 92
Nicolae Labiș , „Dracul șchiop“	pg. 95

CUVÂNT ÎNAINTE

„De obicei, personagiile care fac obiectul unui pamflet“ – scria Tudor Arghezi – „la auzul acestui singur cuvânt muzical, devin agitate și estetice. Nu le place, la nici un grad, și tot ce nu le place capătă numele de pamflet. Pamfletul ar fi ceva, așa, ca un hoit în ultima lui descompunere, de care, dacă te apropii, riști să-ți murdărești trupul tău, pur și sacru, cu drojdiile și poșircile purulente. Dacă te-a supărat afară din cale un articol literar sau de gazetă, ajunge să-l clasifici pamflet, pentru ca orice om civilizată să priceapă că nu mai e nevoie să fii în stare de un răspuns. (...) Orice personaj care poate deveni subiect de pamflet este, într-o măsură oarecare, ridicul prin diferența dintre calitatea lui socială, dintre așteptări și calitatea reală. (...) Pamfletul se învârtă în jurul obiectului cu oarecare frumusețe de corb: între două zboruri circulare, ciupește, zgârie, înțeapă, rupe. Pamfletul se lucrează cu undrea, cu peria de sârmă, cu răzătoarea sau cu fierăstrăul bijutierului; și uneori, în clipele supreme, cu sculele măcelăriei. (...) Pamfletarul este mai crud decât un asasin. Un criminal omoară un om de multe ori involuntar, pentru a-l prăda mort. Pamfletarul se strecoară pretutindeni. Se ocupă de afaceri care nu-l privesc și când nu gândești, chinându-și victima cu o sadică voluptate“.

Când pregăteam „Antologia pamfletului românesc“ (Ed. Samizdat, București, 2005; 2 volume: 376 + 416 pagini), intenționa-

sem, inițial, să fac un studiu introductiv stufos, elaborat cu rigoare științifică, trimiteri bibliografice, note de subsol etc. Apoi, am realizat că Pascal, Céline, Courier, Zola, Swift, Dafoe, Shaw, Gogol sau Twain (ca să dau numai câteva nume de clasici universali ai pamfletului) ar fi răs în hohote de un asemenea demers. Unealta aleasă ar fi fost nepotrivită și, drept urmare, stricăciunile ar fi fost mai mari decât foloasele pe care cititorul le-ar fi tras de pe urma unei pretențioase analize pe orizontală și pe verticală, făcută cu microscopul științelor exacte. Pamfletul nu se disecă, ci se savurează. E ca o prăjitură cu cremă, un Tiramisu moale, din care extragi cu vârful linguriței, în timp ce-ți curg balele de poftă, fărâmițele de pișcot înecate în vin alb. Dacă ești om întreg, nu se poate să nu-ți placă (La Rochefoucauld scria că „numai oamenii vrednici de dispreț se tem de a fi disprețuiți“...). și aceasta, pentru că nu există pamflete proaste. Mediocritatea și pamfletul nu pot sta împreună. Pamfletul este excelent sau nu e deloc. Înjurătura nu e pamflet. Scurpatul – nici atât. Nici bâta în cap, nici capul în gură, nici picioarele în coaste. Nici onomatopeele grohăite, furnăite, lătrate ori mugite. Violența, stupiditatea și primitivismul n-au de-a face cu pamfletul. Pamfletarii sunt rari, ca iarba de leac. Longevitatea lor se socotește nu în număr de ani, ci în număr de pamflete. Mai toți sunt prizonieri pentru cele scrise; adevărul doare, iar un pamfletar cu libertate de mișcare e mai periculos decât un pluton de jandarmi. Ce-i drept, pe pamfletar nu se supără decât cel vizat (ținta atacului), dar, cum acela este, de cele mai multe ori, un potentat al zilei, intensitatea furiei răzbuțătoare este direct proporțională cu puterea „victimei“.

Contra-reacția este, adesea, devastatoare, iar pamfletarul e forțat, uneori, de împrejurări să-și regleze tirul în altă direcție. Alteori, pamfletarul e consecvent, nimic neputându-l împiedica să-și scrie (sau să-și spună) adevărurile. Acești pamfletari sunt și mai rari. Un fel de sub-specie pe cale de dispariție a unei specii pe cale

de dispariție. Asemenea oameni depășesc sfera gazetăriei, sau a literaturii (cunoașteți clișeul: „pamfletul – gen de frontieră între literatură și gazetărie“ ...); ei fac Istorie. Călușul pe care nu l-au primit în timpul vieții nu-l vor purta, cu atât mai puțin, în nemurire. Lor le-a fost dedicată „Antologia pamfletului românesc“, și tot lor le sunt dedicate și aceste „Capodopere ale pamfletului românesc“. Ajuns aici, trebuie să mărturisesc că ideea acestor creștomatții de pamflete nu-mi aparține, ci am prins-o din zbor, citind monografia despre Nicolae Iorga, scrisă de Pamfil Șeicaru. Amândoi – mari pamfletari. Iată ce povestește legendarul director al „Curentului“ interbelic: „În 1939 intenționez să fac o Antologie a pamfletului românesc și l-am rugat pe Iorga să-mi scrie prefața. Ideea l-a entuziasmat: găsea că spiritul pamfletar al românilor își află originea în ascendența noastră latină. Mi-a vorbit despre pamfletele care abundau la romani și a schițat aproape prefața care urma să fie un adevărat studiu introductiv la pamflet. Am strâns materialul și, în primăvara anului 1940, i l-am prezentat. I-am expus planul lucrării, arătându-i că înclinam spre folosirea strictă a cronologiei. M-a întrebat cu cine încep. I-am răspuns:

– Firește, cu Arhondologia Moldovei, a paharnicului Sion. Un admirabil pamfletar: vervă și venin în călimară.

Schimbându-și repede fizionomia, m-a întrebat încruntat:

– Ai citit Arhondologia Moldovei?

– Evident, de aceea sunt încântat să-l menționez ca primul pamfletar român.

– Ai citit-o în întregime și cu atenție?

– Sigur.

– Și dumneata îndrăznești să-mi ceri o prefață la o Antologie a pamfletului românesc în care vrei să menționezi pe porcul de Sion, bațjocoritorul strămoșului meu Arghiropol, bunicul mamei mele? și-mi faci mie jignirea aceasta? De ce nu mi-ai spus de la început?

– Dar n-am știut că Arghiropol este strămoșul dumneavoastră și, chiar dacă știam, nu i-aș fi acordat nici o importanță. Dacă am ține seama de menajarea strămoșilor, n-am mai face istorie.

– Dar Gheorghe Sion minte ca un porc, calomniază pe Arghiropol.

– Orice pamfletar exagerează, este în natura genului să accentueze deformant trăsăturile caracterului, să întrebuițeze culori tari.

– Bine, bine, eu nu scriu prefața dacă menționezi pe Sion cu mincinoasa lui Arhondologie.

– Dar, domnule profesor, nimeni nu mă poate obliga să menționez portretul pe care i-l face lui Arghiropol.

– Dar, dar Arhondologia Moldovei este o carte uitată și menționând pe Sion, reproducând din el, vei ispiti un editor să retipărească cartea (sic!), ca să-l necinstească pe strămoșul meu, om de treabă și învățat...

Și a trebuit să renunț la reproducerea din Sion ca să pot avea prefața lui N. Iorga. Cu ce copilărească bucurie a acceptat să renunț la Sion! Din nefericire, evenimentele ne-au lipsit de un studiu scris de Iorga asupra pamfletului“.

Antologia la care visa Pamfil Șeicaru – am alcătuit-o eu, cum m-am priceput mai bine, în 2005. Acum, „recidivez“ cu un volum de capodopere pamfletare, pe care le redau nu doar culturii autohtone, ci întregii umanități. Este un demers pe care (atât eu, cât și cei fără de care acest proiect editorial nu ar fi fost desăvârșit!) ni-l asumăm în numele genialității românești – prea puțin cunoscute și recunoscute...

VLAD HOGEA

NICOLAUS OLAHUS

(1493-1568)

ÎMPOTRIVA UNUI BÂRFITOR

Ce flecărești, o, haine, ce-ai ajuns o poveste-a cetății?
Toate isprăvile-ți sunt date acum în vileag
Poate să fie ceva mai spurcat ca a ta stricăciune
Sau ca murdarul tău trai ori caracteru-ți infam?
Tu nici o fată de treabă nu lași să pătrundă în stricata-ți
Casă, 'n al tău adăpost, fără ca tu s-o silești
Să se supună în chip rușinos silniciei lui Venus
Și să își piardă astfel al fecioriei odor.
Tu îți petreci cu stricate femei o mulțime de vreme
Și te desfată grozav al curtezanelor joc.
Iată de unde provine și boala ce trupul îți paște,
Iată, perfide, de ce pute puhavul tău hoit.
Nu este, deci, de mirare că tainele ce-ncredințate-ți
Fură, le dai în vileag și credința ți-o calci,
Căci mădularele-ți s-au încins de licoarea lui Bachus,
Iară de minte al tău cuget cu totu-i lipsit.
Mai schimbător ca zefirul tu ești sau ca boarea lui Eurus,
Ca Băltărețul din Sud, prevestitorul de ploi.